

Akronimi i industrijske kratice korištene u naftnoj i motornoj industriji

Nove specifikacije, nova udruženja i ustanove sve više koriste akronime i kratice umjesto punih naziva svojih ustanova i tehničkih pojmova. Kako bi olakšali praćenje literature našim čitateljima, pripremili smo popis velikog broja takvih kratica koje donosimo u daljnjem tekstu. Ovaj smo prilog već najavili u riječi urednika prošlog broja našeg časopisa.

Podsjećamo čitatelje da je opsežni pregled akronima i kratica objavljen u našem *Englesko-hrvatskom naftnom priručnom rječniku*, a ovaj pregled uključuje neke novije i dosad neobjavljene u našim publikacijama. Pozdravit ćemo svaki komentar i prilog naših čitatelja na temu naftnog nazivlja i rječnika.

2T	Two-Stroke Motor	dvotaktni motor
4T	Four-Stroke Motor	četverotaktni motor
AAMA	American Automobile Manufacturers Association	Udruženje američkih proizvođača automobila
ACEA	Association des Constructeurs Européens d' Automobiles	Udruženje europskih proizvođača automobila
AFNOR	Association Française de Normalisation (F)	Francusko udruženje za normizaciju
AFR	Air/Fuel Ratio	odnos zrak/gorivo
AGELFI	Co-operative Research Organisation of the oil companies AGIP, ELF, and FINA	Zajednička istraživačka organizacija kompanija Agip, Elf, Fina
ALTENER	Alternative Energy Programme of the European Commission	Program alternativne energije europske komisije
AMT	Automated Manual Transmission	ručni automatizirani mjenjač
ANPRM	Advance Notice of Proposed Rule Making (US EPA)	prethodna obavijest o predloženim pravilima
ANSI	American National Standards Institute	Američki nacionalni institut za standarde
API	American Petroleum Institute	Američki naftni institut
ASTM	American Society for Testing & Materials	Američko udruženje za ispitivanje i materijale
ATC	Technical Committee of Petroleum Additive Manufacturers in Europe	Tehnički komitet za naftne aditive u Europi
ATF	Automatic Transmission Fluid	tekućina za automatske prijenosnike
ATIEL	Association technique de l'Industrie Européenne des Lubrifiants	Tehničko udruženje europske industrije maziva
BOCLE	Ball on Cylinder Lubricity Evaluator	procjena mazivosti kuglom na cilindru

TERMINOLOGIJA

BSI	British Standards Institution	Britanski institut za standarde
BTC	British Technical Council of the Motor & Petroleum Industries (UK National Body in CEC)	Britanski tehnički savjet za motornu i naftnu industriju
CAFE	Corporate Average Fuel Economy	Udruženje za ekonomiju goriva
CARB	California Air Resources Board	Kalifornijski odbor za resurse zraka
CCMC	Comité des Constructeurs du Marché Commun (Common Market [Vehicle] Constructors' Committee) - obsolete	Udruženje proizvođača vozila zajedničkog tržišta – (raspušteno)
CCS	Cold Cranking Simulator	simulator hladnog pokretanja motora
CD	1. Coefficient of Drag, 2. Calendar Day, 3. Compact Disk	1. koeficijent proklizavanja, 2. kalendarski dan, 3. kompaktni disk
CEC	1. Commission of the European Communities 2. Co-ordinating European Council for the Development of Performance Tests for Transportation Fuels, Lubricants & other Fluids	1. Komisija Europske Zajednice, 2. Koordinacijski europski savjet za razvoj istraživanja goriva, maziva i drugih tekućina
CEC Austria	Austrian National Body in CEC	Austrijski nacionalni odbor u CEC-u
CEC-EFTC	CEC Engine Fuels Technical Committee	Tehnički odbor za ispitivanje goriva CEC
CEC-ELTC	CEC Engine Lubricants Technical Committee	Tehnički komitet proizvođača maziva CEC
CEC Finland	Finnish National Body in CEC	Finski nacionalni odbor u CEC-u
CEC Gruppe Schweiz	CEC Swiss Group (Swiss National Body in CEC)	Švicarski nacionalni odbor u CEC-u
CEC SAAC	CEC Statistical Applications Advisory Committee	Odbor za statističku aplikaciju CEC
CEC-SB	CEC Section Belge (Belgian National Body in CEC)	Belgijski nacionalni odbor u CEC-u
CEC-TLTC	CEC Transmission Lubricants Technical Committee	Tehnički komitet za transmisijska maziva CEC
CEN	Centre Européen de Normalisation	Europski centar za normizaciju
CEPMA	Central Europe Pipeline Management Agency	Centralna europska agencija za upravljanje naftovodima
CEPS	Central Europe Pipeline System	Centralni europski sustav naftovoda
CFPP	Cold Filter Plugging Point	točka zečepjenja hladnog filtra
CMA	Chemical Manufacturers Association (USA)	Američko udruženje proizvođača kemikalija

CNG	Compressed Natural Gas	komprimirani prirodni plin
CO	Carbon Monoxide	ugljičkov monoksid
CONCAWE	Conservation of Clean Air and Water-Europe (The oil companies' European organisation for environmental & health protection-established in 1963)	Europsko udruženje kompanija za zaštitu okoliša i zdravlja
CR	Common Rail (Diesel Injection)	željeznice (ubrizgavanje dizelskog goriva)
CRC	Co-ordinating Research Council (USA)	Savjet za koordiniranje istraživanja (SAD)
CSTCC	Continuously Slipping Torque Converter Clutch	spojka pretvarač okretnog momenta s kontinuiranim proklizavanjem
CUNA	Commissione Tecnica di Unificazione Nell'Autoveicolo (Italian National Body in CEC)	Talijanska tehnička komisija za unificiranje
CVT	Continuously Variable Transmission	mjenjač s kontinuirano promjenljivim prijenosom
DASMIN	Deutsche Akkreditierungsstelle Mineralöl	Njemačko udruženje za mineralna ulja
DGMK	Deutsche Gesellschaft für Mineralölwissenschaft und Kohlechemie (D)	Njemačko društvo za naftnu znanost i kemiju ugljena
DI	Direct Injection	direktno ubrizgavanje
DIN	Deutsche Institut für Normung (D)	Njemačko udruženje za normizaciju
DKA	Deutscher Koordinierungsausschluss (German National Body in CEC)	Njemački nacionalni odbor u CEC-u
DME	Dimethyl Ether	dimetil eter
DOHC	Double Overhead Cam	dupla bregasta osovina nad cilindrima
ECE	Economic Commission for Europe (United Nations)	Američka ekonomska komisija za Europu
EEB	European Environmental Bureau	Europski ured za okoliš
EEC	European Economic Community	Europska ekonomska zajednica
EELQMS	European Engine Lubricants Quality Management System	Europski sustav za upravljanje kvalitetom motornih maziva
EEV	Enhanced Environmentally Friendly Vehicles and Engines	suradnja vozila i motora u zaštiti okoliša
EFI	Electronic Fuel Injection	elektronsko ubrizgavanje goriva
EFTC	Engine Fuels Technical Committee (of CEC)	Tehnički komitet CEC za goriva

TERMINOLOGIJA

EGR	Exhaust Gas Recycling	recikliranje ispušnih plinova
ELTC	Engine Lubricants Technical Committee (of CEC)	Tehnički komitet CEC za motorna ulja
EMA	Engine Manufacturers Association (USA)	Američko udruženje proizvođača motora
ENGVA	European Natural Gas Vehicle Association	Europsko udruženje vozila na prirodni plin
EOLCS	Engine Oil Lubricant Classification System (of API)	klasifikacijski sustav za motorna ulja
EP	European Parliament	Europski parlament
EPA	Environmental Protection Agency (USA)	Američka agencija za zaštitu okoliša
EPEFE	European Programme on Emissions, Fuels & Engine Technologies	Europski program za emisije, goriva i motorne tehnologije
ERC	European Registration Centre	Europski registracijski centar
ETC	European Transient Test Cycle	Europski privremeni dio ispitivanja
EU	European Union	Europska zajednica
EUI	Electronic Unit Injector	elektronski upravljana brizgaljka
FEO	Fuel Economy Oil	motorno ulje koje štedi gorivo
FTP	Federal Test Procedure (USA)	američki federalni postupak ispitivanja
FWD	Front Wheel Drive	pogon na prednje kotače
FZG	Forschungsstelle für Zahnräder und Getriebebau: Technische Hochschule München (D)	Zavod za istraživanje zupčanika i mjenjača Tehničke visoke škole u Münchenu
GDI	Gasoline (Engine) Direct Injection	direktno ubrizgavanje benzina u motor
GEPE	Groupe des Experts pour la Pollution et l'Energie (Group of Experts for Pollution & Energy)	grupa stručnjaka za onečišćenja i energiju
GFC	Groupement Français de Coordination (French National Body in CEC)	Francuski nacionalni odbor u CEC-u
GRPE	Groupe des Rapporteurs pour la Pollution et l'Energy (Group of Reporters for Pollution and Energy-reporting to ECE)	grupa izvjestitelja o zagađenju i energiji u ECE
HC	Hydrocarbons	ugljikovodici
HD	Heavy Duty (vehicle or lubricant)	vozilo ili mazivo za teška opterećenja
HFRR	High Frequency Reciprocating Rig	uređaj za ispitivanje kod visokih učestalosti oscilacija

HSDI	High Speed Direct Injection (diesel engine)	brzohodno direktnoubrizgavanje kod dizelovog motora
HT/HS	High Temperature/High Shear (viscosity)	viskoznost kod visokih temperatura i jakog smicanja
IAE	Institution of Automobile Engineers (GB)-obsolete	englesko udruženje automobilskih inženjera – (raspušteno)
ICOMIA	International Council of Marine Industries Associations	međunarodni savjet udruženja marinske industrije
IDI	Indirect Injection	indirektno ubrizgavanje
IEA	International Energy Agency	Međunarodna agencija za energiju
IFP	Institut Français du Pétrole (F)	Francuski institut za naftu
ILMA	Independent Lubricant Manufacturers Association (USA)	Američko udruženje nezavisnih proizvođača maziva
ILSAC	International Lubricant Standardisation Advisory Committee	Međunarodni savjetodavni komitet za standardizaciju maziva
I/M	Inspection and Maintenance	pregled i održavanje
IP	Institute of Petroleum (UK)	Engleski institut za naftu
ISO	International Standards Organisation	Međunarodna organizacija za standarde
JALOS	Japanese Lubricating Oil Society	Japansko udruženje za maziva ulja
JAMA	Japan Automobile Manufacturers Association	Japansko udruženje proizvođača automobila
JASO	Japanese Standards Organisation	Japanska organizacija za standarde
LCV	Light Commercial Vehicle	lagano komercijalno vozilo
LEV	Low Emissions Vehicle	vozilo s niskim emisijama
LPG	Liquid Petroleum Gas	tekući prirodni plin
LRG	Lead Replacement Gasoline	bezolovni benzin
MIRA	Motor Industry Research Association	udruženje istraživanja motorne industrije
MON	Motor Octane Number	motorni oktanski broj
MRV	Mini Rotary Viscometer	mini rotacijski viskozimetar
MTAC	Multiple Test Acceptance Criteria	kriterij za prihvatanje ispitivanja
MTBE	Methyl Tertiary Butyl Ether	metil tercijarni butil eter
MTF	Manual Transmission Fluid	tekućina za ručne mjenjače
MVEG	Motor Vehicle Emissions Group (of the European Commission)	europska grupa za emisije motornih vozila

TERMINOLOGIJA

MVMA	Motor Vehicle Manufacturers Association (USA)-obsolete	Američko udruženje proizvođača vozila – (raspušteno)
NAMAS	National Measurement Accreditation Service (UK)	Englesko nacionalno udruženje za mjerenje
NATO	North Atlantic Treaty Organisation	Sjevernoatlantski sporazum
NESCAUM	North East States Coordinated Air Use Management	Američko sjeveroistočna koordinacija za korištenje zraka
NCM	Stichting Nederlands National Comite Motorproeven Smeerolie en Brandstoffen (Dutch National Body in CEC)	Nizozemski nacionalni odbor u CEC-u
NGO	Non-Governmental Organisation	nevladina organizacija
NMMA	National Marine Manufacturers Association (USA)	Američko udruženje proizvođača brodske opreme
NMOG	Non-Methane Organic Gases	nemetanski organski plinovi
Nox	Nitrous Oxides	dušični oksidi
NPRA	National Petroleum Refiners Association (USA)	Američko nacionalno udruženje rafinerija
OBD	On-board diagnostics	dijagnosticiranje u pogonu
OEM	Original Equipment Manufacturer	konstruktori i proizvođači opreme
OICA	Organisation Internationale des Constructeurs d'Automobiles (formerly BPICA)	Međunarodna organizacija proizvođača automobila (ranije BPICA)
OPEST	Oil Protection and Emission System Test	sustav za ispitivanje emisija i zaštite od ulja
ORI	Octane Requirement Increase	porast zahtjeva za oktanskim brojem
PAH	Poly Aromatic Hydrocarbon	poliaromatski ugljikovodici
PCB	Poly Chlorinated Biphenyl	poliklorirani bifenili
PCD	Passenger Car Diesel	putničko vozilo s dizelovim motorom
PM	Particulate Matter	materijalna čestica (partikula)
PM ₁₀	Particulate Matter with particle size below 10µm	čestica s promjerom ispod 10µm
RME	Rapeseed Methyl Ester	metilni ester repičinog ulja
RON	Research Octane Number	istraživački oktanski broj
RVP	Reid Vapour Pressure	tlak plina po Reidu
SAE	Society of Automotive Engineers (USA)	Američko društvo automobilskih inženjera

SCR	Selective Catalyst Reduction	redukcija selektivnog katalizatora
SFPP	Simulated Filter Plugging Point	simulirana točka začepljenja filtra
SHPD	Super High Performance Diesel (oil)	superopterećeno ulje za dizelove motore
SMM&T	Society of Motor Manufacturers	Englesko udruženje za proizvodnju i prodaju motora
SMR	Svenska Mekanisters Riksförening (Swedish National Body in CEC)	Švedski nacionalni odbor u CEC-u
STUO	Super Tractor Universal Oil	super univerzalno traktorsko ulje
TBN	Total Base Number	ukupni bazni broj
TBS	Tapered Bearing Simulator	ispitni uređaj sa stožastim ležajem
TLEV	Transitional Low Emissions Vehicle	vozilo s niskim stupnjem emisija
UBA	Umweltbundesamt (D)	Njemački državni ured za okoliš
UFIP	Union Française des Industries Pétrolières	Francusko udruženje naftne industrije
UHC	Unburnt Hydrocarbon	neizgoreni ugljikovodici
UK-PIA	United Kingdom Petroleum Industry Association	Udruženje naftne industrije Velike Britanije
ULEV	Ultra-Low Emissions Vehicle	vozilo s naročito niskim emisijama
UNI	Ente Nazionale Italiani di Unificazione (I)	Talijanski nacionalni ured za unifikaciju
UTAC	Union Technique de l'Automobile, du Motorcycle et du Cycle (F)	Francusko nacionalno udruženje za automobile i motorkotače
VDS, VDS2	Volvo Long Drain Lubricant Specification	Volvo specifikacije za dugotrajna motorna ulja
VOC	Volatile Organic Compound	hlapljivi organski spojevi
WELAC	Western European Laboratory Accreditation Co-operation	suradnja zapadnoeuropskih laboratorija
ZEV	Zero Emissions Vehicle	vozilo bez emisija

Marijan Kolombo